

DANE PODMIOTU WNOSZĄCEGO PETYCJĘ	
Imię i nazwisko/nazwa	Izba Gospodarcza „Wodociągi Polskie” , reprezentowana przez Dorotę Jakutę, Prezesa Izby Związek Miast Polskich , reprezentowany przez Zygmunta Frankiewicza, Prezesa Związku
Miejsce zamieszkania/siedziba	Izba Gospodarcza „Wodociągi Polskie” ul. Jana Kasprówicza 2 85-073 Bydgoszcz Związek Miast Polskich ul. Robocza 42 61-517 Poznań
Adres do korespondencji	j.w.
Adres e-mail (w przypadku petycji składanych drogą elektroniczną)	d.jakuta@igwp.org.pl biuro@zmp.poznan.pl
<i>Jeżeli podmiotem składającym petycję jest grupa podmiotów (np. organizacji, osób fizycznych) należy wskazać osobę je reprezentującą oraz podać imię i nazwisko/nazwę oraz miejsce zamieszkania/siedzibę każdego z nich</i>	
DANE PODMIOTU TRZECIEGO, W KTÓREGO INTERESIE SKŁADANA JEST PETYCJA	
Imię i nazwisko/nazwa	n/d
Miejsce zamieszkania/siedziba	n/d
Adres do korespondencji/adres poczty elektronicznej	n/d
<i>Uwaga! Wymagane jest dołączenie do petycji zgody podmiotu trzeciego na jej złożenie. Podmiot, w którego interesie składana jest petycja, może wyrazić też zgodę na ujawnienie jego imienia i nazwiska/nazwy na stronie internetowej podmiotu rozpatrującego petycję</i>	
INFORMACJE DOTYCZĄCE PETYCJI	
Adresat petycji	Senat Rzeczypospolitej Polskiej
Tytuł petycji	PETYCJA w sprawie procesu legislacyjnego dotyczącego nowelizacji ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (druk sejmowy nr 1905, druk senacki nr 640)
Akt prawa, w którym postulowana jest zmiana	ustawa o zmianie ustawy o zmianie ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy nr 1905, druk senacki nr 640)
Treść petycji	Na podstawie art. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 roku o petycjach (Dz.U. 2017, poz. 1123) Izba Gospodarcza „Wodociągi Polskie” (dalej „ IGWP ”) oraz Związek Miast Polskich („ ZMP ”) zwracają się w interesie publicznym z petycją o: a) interwencję i podjęcie określonych działań organizacyjno-prawnych w związku z naruszeniem przepisów prawa i zasad rządzących procesem legislacyjnym w toku procedowania przez Sejm ustawy o zmianie ustawy o zmianie ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy nr 1905, druk senacki nr 640, dalej „ Projekt ”);

	b) dopuszczenie udziału strony społecznej (w tym IGWP) i samorządowej (w tym ZMP) do prac senackich nad ustawą o zmianie ustawy o zmianie ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków oraz niektórych innych ustaw oraz • wysłuchanie i uwzględnienie postulatów strony społecznej i samorządowej albo • odrzućcie uchwalonej przez Sejm ustawy w całości.
Uzasadnienie	Powodem skierowania niniejszej petycji na ręce Marszałka Senatu Rzeczypospolitej Polskiej jest fakt naruszenia przez projektodawcę, a także przez Sejm RM przepisów prawa i zasad prawidłowej legislacji. <i>Wadliwy proces konsultacji społecznych Projektu</i> Projekt został opublikowany na stronie Rządowego Centrum Legislacji w dniu 22 września br.¹ Jednocześnie z treści uzasadnienia do Projektu wynikało, że „Projekt ustawy zostanie przekazany do konsultacji publicznych (z 14-dniowym terminem na zgłaszanie ewentualnych uwag), w szczególności do organizacji zrzeszających przedsiębiorców działających na regulowanym rynku, organizacji konsumentów, samorządów” w tym do Izby Gospodarczej „Wodociągi Polskie”. Wbrew treści uzasadnienia do Projektu, pismo skierowane imiennie do IGWP oraz ZMP, zakreślało jedynie 7-dniowy termin na przedstawienie uwag. Pomimo tak krótkiego terminu zarówno IGWP jak i ZMP aktywnie odpowiedziały na zaproszenie Rządu do przedstawienia uwag. W dniu 9 października IGWP zgłosiła do Ministra Infrastruktury i Budownictwa swoje postulaty, podczas gdy tego samego Minister skierował na posiedzenie Rady Ministrów istotnie zmieniony projekt ustawy, wskazując w uzasadnieniu, iż „do dnia dzisiejszego nie wpłynęły zgłoszenia zainteresowania pracami nad projektem w trybie przepisów o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa”². Już następnego dnia, tj. 10 października br., zmieniony Projekt (którego treść nie została poddana konsultacjom publicznym) został skierowany do Sejmu RP. Tym samym projektodawca nie tylko nie uwzględnił, ale i najpewniej nie zapoznał się ze stanowiskiem kluczowych interesariuszy tak istotnej regulacji. <i>Naruszenie przepisów ustawy o Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego</i> Nie ulega żadnym wątpliwości, iż Projekt dotyczy jednego z zadań własnych gmin (określonego w art. 7 ust. 1 pkt 3 ustawy o samorządzie gminnym - zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty w zakresie wodociągów i zaopatrzenia w wodę oraz kanalizacji). Zgodnie z art. 3 pkt 5 ustawy o Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego do zadań Komisji Wspólnej należy m.in. „<u>opiniowanie projektów aktów normatywnych, programów i innych dokumentów rządowych dotyczących problematyki samorządu terytorialnego, w tym także określających relacje pomiędzy samorządem terytorialnym a innymi organami administracji publicznej.</u>” Tymczasem skierowany pod obrady Rady Ministrów i do Sejmu RP Projekt nie zawierał opinii Komisji Wspólnej. Co istotne, Minister Infrastruktury i Budownictwa w przywoływanym wyżej piśmie z dnia 9 października br. wprost przyznaje, iż Projekt powinien być być przedmiotem opinii Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, jednakże opinii tej nie uzyskano „z uwagi na decyzję o pilnym skierowaniu projektu do rozpatrzenia przez Radę Ministrów”. Wymaga podkreślenia, iż przepisy ustawy o Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego nie przewidują możliwości odstąpienia od opiniowania aktu prawnego przez Komisję Wspólną z uwagi na „pilność projektu”. Tym samym zaniechanie uzyskania tejże opinii stanowi naruszenie przepisów rangi ustawowej.

¹ <https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12303254/katalog/12460071#12460071>

² Pismo Ministra Infrastruktury i Budownictwa z dnia 9 października br. DM.4.0210.1.2017.JK.16

Naruszenie § 48 Regulaminu Pracy Rady Ministrów

Jak wskazano powyżej, przedmiotem prac Rady Ministrów oraz Sejmu RP był Projekt o odmiennej treści niż ta, która została skierowana do konsultacji społecznych. Tymczasem należy zwrócić uwagę na fakt, iż zgodnie z §48 Regulaminu Pracy Rady Ministrów zmieniony projekt dokumentu rządowego organ wnioskujący powinien przedstawić „*podmiotom (...) do których skierował projekt w celu przedstawienia stanowiska w ramach konsultacji społecznych – w przypadku wprowadzenia istotnych zmian w obszarze zainteresowania tych podmiotów*”. Nie ulega wątpliwości, iż zmiany w Projekcie pomiędzy jego wersją pierwotną (z dn. 22 września br.) a wersją zmienioną (z dn. 9 października) były tak istotne, że konieczne było powtórne przekazanie zmienionego projektu interesariuszom. Nie uczyniono tego jednak - w efekcie **naruszony został §48 Regulaminu Pracy Rady Ministrów**.

Naruszenie przepisów Regulaminu Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Na wstępie należy przypomnieć, iż zgodnie z art. 34 Regulaminu Sejmu RP, do projektu ustawy należy dołączyć uzasadnienie, które powinno m.in. przedstawiać wyniki przeprowadzanych konsultacji.

Tymczasem **skierowany pod obrady Rady Ministrów, a następnie do Sejmu Projekt zawierał uzasadnienie odnoszące się do innej wersji ustawy, niż ta, która była przedmiotem prac sejmowych**. Z oczywistych zatem względów uzasadnienie to nie przedstawiało wyników przeprowadzonych konsultacji, gdyż projektodawcy skierowali do Sejmu Projekt nie czekając na ich zakończenie. Co więcej, załączona do Projektu Ocena Skutków Regulacji opisywała inne skutki i okoliczności faktyczne niż te, które wynikały ze zmienionej treści Projektu.

Naruszenie przepisów rozporządzenia w sprawie zasad techniki prawodawczej

Zgodnie z § 12 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 283) uzasadnienie projektu ustawy powinno, poza spełnieniem wymagań określonych w ustawach, w regulaminie pracy Rady Ministrów i w regulaminie Sejmu, zawierać „szczegółowe wyjaśnienie potrzeby wejścia w życie projektowanej ustawy albo jej poszczególnych przepisów w terminie krótszym niż 14 dni od dnia ogłoszenia, jeżeli projekt ustawy przewiduje takie postanowienia”. W niniejszym przypadku wymóg ten nie został spełniony. Skierowany do prac parlamentarnych Projekt nie przewidywał w ogóle *vacatio legis* bez żadnego uzasadnienia dla takiego rozwiązania.

Naruszenie zasad demokratycznego państwa prawa, w tym zasad przyzwoitej legislacji

Opisane wyżej naruszenia przepisów proceduralnych prowadzą do **istotnych wątpliwości co do zgodności uchwalonego przez Sejm Projektu z Konstytucją**. Kwestia ta była wielokrotnie podnoszona przez Trybunał Konstytucyjny: "*zakaz naruszeń prawa proceduralnego przez organ w toku procesu prawotwórczego jest jednym z aspektów zasady legalizmu (...) stwierdzenie naruszenia trybu prawodawczego przez organy władzy publicznej może być równocześnie kwalifikowane jako działanie bezprawne, tj. naruszające zasadę legalizmu*" (orz. z 13.7.2011 r., K 10/09, OTK-A 2011, Nr 6, poz. 56). Jednocześnie Trybunał Konstytucyjny w swoim orzecznictwie przyjmuje, że stwierdzenie naruszenia przepisów procedury jest wystarczającą przesłanką uznania niekonstytucyjności kwestionowanego przepisu i że w takiej sytuacji zasadniczo nie ma już potrzeby badania zarzutów merytorycznych (zob. np. orz. z 19.6.2002 r., K 11/02, OTK-A 2002, Nr 4, poz. 43).

Niezależnie od powyższego, pomimo naruszenia wskazanych wyżej przepisów w toku konsultacji społecznych Projektu, prowadzących w istocie do pominięcia głosu interesariuszy na etapie przygotowywania tak istotnego dla sektora wod-kan oraz samorządów aktu prawnego, również **w toku prac sejmowych, postulaty IGWP oraz ZMP nie zostały wzięte pod uwagę. Co więcej, w toku pracy komisji sejmowych głos kluczowych interesariuszy był pomijany**. Od

pewnego momentu prac komisji sejmowej, **przedstawiciele IGWP oraz ZMP w ogóle nie byli dopuszczani do głosu** i pozbawiono ich możliwości zgłoszenia uwag do poszczególnych przepisów Projektu.

Tymczasem, również na stronie internetowej Rządowego Centrum Legislacji, wskazuje się na tzw. Siedem Zasad Konsultacji, na które składają się:

- **Dobra wiara** – konsultacje prowadzone są w duchu dialogu obywatelskiego. Strony słuchają siebie nawzajem, wykazując wolę zrozumienia odmiennych racji.
- **Powszechność** – każdy zainteresowany tematem powinien móc dowiedzieć się o konsultacjach i wyrazić w nich swój pogląd.
- **Przejrzystość** – informacje o celu, regułach, przebiegu i wyniku konsultacji muszą być powszechnie dostępne. Jasne musi być, kto reprezentuje jaki pogląd.
- **Responsywność** – każdemu, kto zgłosi opinię, należy się merytoryczna odpowiedź w rozsądnym terminie (podanym na początku konsultacji, przed rozpoczęciem kolejnego etapu legislacyjnego), na przykład w formie odpowiedzi zbiorczych.
- **Koordynacja** – konsultacje powinny mieć gospodarza odpowiedzialnego za konsultacje, tak merytorycznie, jak i organizacyjnie, który jest odpowiednio umocowany w strukturze administracji.
- **Przewidywalność** – konsultacje powinny być prowadzone od początku prac nad dokumentem rządowym. Powinny być prowadzone w sposób zaplanowany i w oparciu o czytelne reguły.
- **Poszanowanie interesu ogólnego** – chociaż poszczególni uczestnicy konsultacji mają prawo przedstawiać swój partykularny interes, to ostateczne decyzje podejmowane w wyniku przeprowadzonych konsultacji powinny reprezentować interes publiczny i dobro ogólne.

Z ubolewaniem należy stwierdzić, iż w toku prac nad **Projektem żadna z powyższych Siedmiu Zasad Konsultacji nie była przestrzegana**. W efekcie Projekt został uchwalony z całkowitym pominięciem głosów strony społecznej i samorządowej.

W kontekście powyższych wyjaśnień, nie ulega wątpliwości, iż niniejsza petycja jest składana w celu podjęcia działań w sprawach wymagających szczególnej ochrony w imię dobra wspólnego – zgodnie z art. 2 ust. 3 ustawy o petycjach.

Wyrażam zgodę/~~nie wyrażam zgody~~ na ujawnienie na stronie internetowej podmiotu rozpatrującego petycję mojego imienia i nazwiska/nazwy, imienia i nazwiska/nazwy reprezentowanego ~~podmiotu~~/podmiotów*

**niewłaściwe skreślić*

Podpisy wnoszących petycję

W imieniu IGWP

W imieniu ZMP

Załączniki:

- 1) *postulaty IGWP do ustawy o zmianie ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków oraz niektórych innych ustaw,*
- 2) *wniosek Strony Samorządowej do Sejmu RP o odrzuceniu projektu ustawy w I czytaniu.*

Zgodnie z wymaganiami art. 24 ustawy o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 922 t.j.) informujemy, że administratorem danych osobowych podanych w petycji jest Kancelaria Senatu, 00-902 Warszawa, ul. Wiejska 6. Wnoszący petycję ma prawo dostępu do treści swoich danych oraz ich poprawiania (w Biurze Analiz, Dokumentacji i Korespondencji Kancelarii Senatu). Dane osobowe przetwarzane są w celu realizacji procesu rozpatrywania petycji i w celach ewidencyjnych. Obowiązek podania danych wynika z ustawy o petycjach (Dz. U. z 2017 r. poz. 1123). Dane mogą być przekazywane innym podmiotom na zasadach określonych w art. 6 ustawy o petycjach.